

Narzędzie do mapowania argumentacji

Z dokumentu: „Model deliberacji...”, s. 30:

Narzędzie to miaoby za zadanie wsparcie procesu wnioskowania ze zgromadzonego podczas dyskusji materiału tekstowego, jak również głosowego, jeśli da się go przełożyć na tekst. Celem jest uporządkowanie przedstawionych przez uczestników rozwiązań i argumentów, jak też obiektywizacja samej procedury wnioskowania. Można prosić samych uczestników, aby wypełnili przedstawiony poprzednio graf. Swobodna, choć ustrukturyzowana dyskusja, ma tę przewagę, że niesie więcej informacji, np. o okolicznościach, uwarunkowaniach każdej propozycji. Pozwala na ich większe niuansowanie.

Założenia ogólne

- Podstawą podziału tekstu są pytania, które zadaje moderator.
- Analiza powinna nawiązywać do pytań i porządkować odpowiedzi.
- Typ pytania warunkuje charakter odpowiedzi.
- Analiza powinna pozwolić na wyróżnienie tych elementów wypowiedzi, które są istotne ze względu na pytanie. Powinna pozwolić na wyróżnienie odmiennych elementów i ich uporządkowanie na zasadzie porównawczej.
- Analiza powinna pozwolić np. na wylistowanie wszystkich propozycji, stojących za nimi argumentów, określenie zasobu przywołanych faktów z podaniem źródeł.
- Narzędzie powinno pomóc w uniknięciu powtórzeń argumentów na poziomie analizy; zapoznaniu ich wzajemnych relacji (np. wykluczanie się, zawieranie się w sobie).
- Analiza powinna pomóc w określeniu siły propozycji na podstawie argumentów i przywołanych faktów.

Realizacja analizy

Analizę realizuje urzędnik, który wykonuje następujące czynności:

1. Wybiera typ informacji, który go interesuje ze względu na postawione pytanie lub polecenie. W przypadku pytania: *Jak należałoby podnieść bezpieczeństwo na osiedlu...?* Będzie chciał wyróżnić i uporządkować wszystkie propozycje odnoszące się do zapewnienia bezpieczeństwa.
2. Wyróżnienie propozycji może odbywać się poprzez zaznaczenie fragmentu tekstu kolorem zarezerwowanym dla „propozycji”. Propozycji zostaje przyporządkowany numer. Z propozycją związana jest informacja o autorze lub autorach.
3. Uzasadnienie dla propozycji może pojawić się już w odpowiedzi na pierwsze pytanie o propozycje, jak i w kolejnym pytaniu uzupełniającym, jeśli nie wszystkie propozycje zostały uzasadnione. Urzędnik powinien wylistować argumenty za i przeciw każdemu rozwiązaniu. Argumenty powinny być zaznaczone w tekście kolorem zarezerwowanym dla argumentów. Każdy argument powinien być powiązany z konkretną propozycją i autorem lub autorami. Osoba realizująca analizę powinna wybrać z opcji automatycznych + lub – na oznaczenie tego, czy argument jest za czy przeciw propozycji.
4. Argumenty powinny być powiązane z faktami, jeśli takie zostały przywołane. Dla zaznaczenia w tekście faktów i źródeł powinien być zarezerwowany osobny kolor. Informacje przywołane

przez uczestników debaty jako fakty wzmacniające argumentację powinno się móc przeglądać w powiązaniu z argumentami lub jako cały zasób.

5. Każda propozycja i argument powinien być powiązany z autorem lub autorami.
6. Po zakończeniu oznaczania w tekście propozycji, argumentów i faktów urzędnik wybiera funkcję „uporządkuj”, która zestawia określone informacje w podziale na pytania.
7. Urzędnik edytuje zestawione informacje, czyli np. usuwa powtórzenia, sprawdza, czy propozycje są rozłączne i czy są na tym samym poziomie ogólności, przeformułuje propozycje od strony językowej, porządkuje propozycje wg siły wybranej zmiennej, np. źródła finansowania (od środków publicznych przez publiczno-prywatne po rozwiązania komercyjne).
8. Urzędnik może zastąpić opis liniowy mapą argumentacji.
9. Urzędnik może opublikować wynik na tym poziomie analizy w postaci opisu liniowego lub mapy argumentacji.
10. W przypadku map podstawą może być wyróżnienie wiązek:
 - a) propozycja (osoba) <- argumenty (+,-) (osoby) <- fakty
 - b) osoby (proponycje, argumenty) z przestrzennie wyrażoną zgodnością propozycji i argumentów (do dopracowania)

Na dalszym etapie można będzie zobrazować, np. jak realizowana była podczas debaty zasada wzajemności i w czym się wyrażała (wyrażanie poparcia lub braku poparcia dla osób i stanowisk).